

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Ljubljana

OBČINA ŠMARTNO PRI LITIJU
Tomazinova 2

1275 ŠMARTNO PRI LITIJU

Št.: 3407-367/2018-2

Datum: 26.11.2018

Zavod za gozdove Slovenije (v nadaljevanju: ZGS), na podlagi vloge Občine Šmartno pri Litiji (v nadaljevanju: Občina) ter v skladu s 47. in 51. členom Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08-ZVO-1B, 108/09, 80/10-ZUPUDPP, 106/10-popr., 43/11-ZKZ-C, 57/12, 57/12-ZUPUDPP-A, 109/12, 35/13, 76/14-odl. US, 14/15-ZUUJFO in 61/17-ZUreP-2) izdaja naslednje

**MNENJE K OSNUTKU SPREMEMB IN DOPOLNITEV IZVEDBENEGA DELA OBČINSKEGA
PROSTORSKEGA NAČRTA OBČINE ŠMARTNO PRI LITIJU IN MNENJE O SPREJEMLJIVOSTI
VPLIVOV IZVEDBE OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA NA OKOLJE**

Menimo, da bo izvedba predvidenih sprememb in dopolnitev prostorskega plana načrtovanih z osnutkom Sprememb in dopolnitev izvedbenega dela občinskega prostorskega načrta Občine Šmartno pri Litiji (v nadaljevanju: SD iOPN kamnolom Kmetov Pruh), imela bistveno negativni vpliv na gozd oziroma gozdni prostor in funkcije gozda. S prostorskim aktom je predvidena sprememba namenske rabe iz območja gozdov v območje površin nadzemnega pridobivalnega prostora na površini ca 9,24 ha. Gre za območje, ki je v naravi in po Gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarske enote (v nadaljevanju GGN GGE) Litija - Šmartno (2013-2022) poraslo z gozdom.

Zaradi predvidene širitve območja kamnoloma Kmetov Pruh bo na zgoraj navedeni površini prišlo do krčitev gozda in s tem do razvrednotenja funkcij in vlog gozda znotraj območja predvidenega pridobivalnega prostora. Kot izhaja iz GGN GGE Litija - Šmartno (2013-2022) so v gozdu obravnavanega območja na drugi stopnji poudarjene funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, hidrološka funkcija, rekreacijska funkcija in lesnoproizvodna funkcij. S širitvijo območja kamnoloma, ki bo imel za posledico krčitev gozda, pa se bo povečal tudi negativni vpliv na druge vloge gozda, zlasti na higiensko-zdravstveno (večja obremenjenost s hrupom, onesnaženost zraka, tal in posledično večja ogroženost hidrološke funkcije gozda, kot tudi funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti) in estetsko vlogo gozda. Glede na navedeno menimo, da bo izvedba predvidenih sprememb in dopolnitev prostorskega plana načrtovanih z osnutkom SD iOPN kamnolom Kmetov Pruh, negativno vplivala na gozd oziroma gozdni prostor in funkcije gozda.

Na podlagi pregleda vsebine Odloka SD iOPN kamnolom Kmetov Pruh ugotavljamo, da grafični del Odloka ni usklajen z besedilnim delom le tega. V 1. členu Odloka je namreč navedeno, da se z Odlokom sprejmejo spremembe in dopolnitve prostorskega akta za potrebe opredelitve površin potrebnih za izvedbo del sonaravne sanacije kamnoloma Kmetov Pruh. Iz obravnavanega gradiva izhaja, da je bil za potrebe sanacije izdelan projekt: Predlog sanacije kamnoloma Kmetov Pruh, ki ga je izdelalo podjetje Matrika svetovanje d.o.o., (Ljubljana, junij 2015). Kot izhaja iz grafičnega dela Odloka, območje predvidene širitve površin nadzemnega pridobivalnega prostora sega tudi izven območja sanacije kamnoloma predvidene s projektom. S projektom je namreč predvidena sanacija prepadnih sten na severovzhodnem delu obstoječega kamnoloma. Načrtovano je preoblikovanje obstoječega in deloma z gozdom poraslega grebena. Ker gre za greben, ki predstavlja pomembno fizično bariero med kamnolomom in bližnjimi stanovanjskimi objekti (varovanje pred hrupom, onesnaženim zrakom, idr.), hkrati pa so skalne stene lahko potencialni življenjski prostor različnih vrst ptic (ujede, sove, idr.) predlagamo, da se ponovno preuči smiselnost sanacije kamnoloma v obsegu načrtovanem s projektom predloga sanacije. V kolikor je izvedba le te nujno potrebna,

naj se z njo v čim manjšem obsegu posega v gozd. Greben poraščen z gozdom, ki ločuje območje kamnoloma od bližnjih stanovanjskih objektov na vzhodu, naj se v čim večji meri ohrani, območje morebiti potrebne sanacije skalnih sten pa naj se izvede na čim manjši površini. Sanacija obstoječih prepadnih sten z načrtovanim preoblikovanjem grebena se lahko izvede le, v kolikor je ta nujno potrebna in je ocenjeni vpliv načrtovane sanacije na okolje ugodnejši v primerjavi z ohranitvijo obstoječega stanja oziroma od morebiti potrebne sanacije izvedene na manjši površini in v manjšem obsegu.

Obrazložitev

Občina Šmarno pri Litiji, je z dopisom št. 352-3/2007-997 z dne 7. 11. 2018, pisno pozvala ZGS, da poda mnenje k osnutku SD iOPN kamnolom Kmetov Pruh. Dopisu je bil priložen naslov dostopa do gradiva v elektronski obliki na spletnem strežniku Ministrstva za okolje in prostor ([//dokumenti-pis.mop.gov.si/interno](http://dokumenti-pis.mop.gov.si/interno)).

Spremembe in dopolnitve občinskega akta obsegajo spremembe izvedbenega dela OPN. Gre za spremembe in dopolnitve, ki se nanašajo na širitev območja površin nadzemnega pridobivalnega prostora (LN) na območju enote urejanja prostora z oznako LB_111, na zemljišču s parc. št. 1247/1-del, k.o. Liberga in 1157-del, k.o. Jablanica, na površini ca 9,24 ha. Gre za z gozdom porasla zemljišča, ki so po vejavnem prostorskem aktu občine Šmartno pri Litiji namenjena gozdnim zemljiščem. Kot izhaja iz obrazložitve sprememb in dopolnitev prostorskega akta Občine Šmartno pri Litiji, je občina na podlagi pobude lasnika zemljišč oziroma investitorja, z namenom sonaravne sanacije kamnoloma Kmetov Pruh in dodatne pobude za umeščanje novih površin za izkoriščanje mineralnih surovin, pristopila k spremembi izvedbenega dela prostorskega akta.

Območje predvidene širitve enote urejanja prostora LB_111 obsega zemljišča, ki so po GGN GGE Litija - Šmartno (2013-2022) porasla z gozdom. Zaradi predvidene sanacije skrajnega severovzhodnega dela kamnoloma, je predvidena širitev območja pridobivalnega prostora na območje zemljišča s parc. št. 1157-del, k.o. Jablanica in na skrajni severovzhodni del parc. št. 1247/1, k.o. Liberga. Gre za strmejšše pobočje oziroma greben, ki ga porašča sestoj bukve s primesjo, belega in črnega gabra, rdečega bora in posamezne smreke v razvojni fazi tanjšega debeljaka. Sestoj rahlega do vrzelastega sklepa je bil deloma poškodovan v žledu. Kot izhaja iz strokovne podlage "Predlog sanacije kamnoloma Kmetov Pruh", ki ga je izdelalo podjetje Matrika svetovanje d.o.o. (Ljubljana, junij 2015), je namen sanacije preoblikovanje strmega skalnega roba oziroma prepadne stene višine ca 65 m, nastale ob izkoriščanju mineralnih surovin na skrajnem vzhodnem delu obstoječega kamnoloma. S predvideno širitvijo pridobivalnega prostora v severovzhodni smeri se bo sočasno s sanacijo prepadne stene zagotovila tudi potreba po dodatnih zalogah mineralne surovine. Kot izhaja iz projektne dokumentacije predloga sanacije, se bo namreč pri izkoriščanju na območju sanacije skalnega roba pridobilo ca 570.729 m³ tehničnega kamna v raščnem stanju.

Z osnutkom SD iOPN kamnolom Kmetov Pruh je predvidena tudi širitev območja obstoječega nadzemnega pridobivalnega prostora v južni, jugovzhodni in jugozahodni smeri. Gre za širitev na območje zemljišča s parc. št. 1247/1, k.o. Jablanica, ki v naravi predstavlja položnejše gozdno pobočje, ki se razprostira med območjem obstoječega pridobivalnega prostora in grebenom na jugozahodnem delu. Območje predvidene širitve porašča kakovosten bukov debeljak s primesjo smreke in drugih listavcev. Gozdovi na obravnavanem območju so uvrščeni v gozdnogospodarsko ureditveno enoto z oznako 49E01.

Iz GGN GGE Litija - Šmartno (2013-2022) izhaja, da ima gozd na območju predvidene sanacije na drugi stopnji poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti in lesnoproizvodno funkcijo, na preostalem delu območja predvidene širitve nadzemnega pridobivalnega prostora pa poleg omenjenih funkcij tudi hidrološko funkcijo in rekreacijsko funkcijo. Vzdolž južne in jugozahodne meje območja predvidene širitve območja kamnoloma, po robu grebena, poteka turistična rekreativna pohodna pot - Levstikova pot. Gozdovi, ki poraščajo nižjeležeče zemljišče tako predstavljajo pomembno bariero med obstoječim območjem kamnoloma in obravnavano pešpotjo. Poleg funkcij opredeljenih z GGN GGE Litija - Šmartno (2013-2022) imajo gozdovi, na vplivnem območju kamnoloma oziroma na območju predvidene širitve le tega tudi pomembno higiensko-zdravstveno vlogo, saj varujejo bližnje stanovanjske objekte zlasti pred hrupom in onesnaženostjo zraka, vzdolž Levstikove poti pa tudi estetsko funkcijo. Gozdovi na območju predvidene širitve pridobivalnega prostora se nahajajo v območju ohranjanja narave, in sicer v območju Nature 2000 Zgornja Jablanica (SI3000184; habitatni tip: ilirski bukov gozdovi) in v ekološko pomembnem območju Zgornja Jablanica (ID 37300).

Iz prvega člena Odloka SD iOPN kamnolom Kmetov Pruh izhaja, da se z Odlokom sprejmejo spremembe in dopolnitve prostorskega akta, ki se nanašajo na potrebe po opredelitvi površin sonaravne sanacije kamnoloma Kmetov Pruh. Iz grafičnega dela Odloka izhaja, da je območje predvidene spremembe namenske rabe prostora iz območja gozdov v območje površin nadzemnega pridobivalnega prostora (LN), bistveno večje od območja površin sanacije kamnoloma predvidene s projektom Predloga sanacije kamnoloma Kmetov Pruh. Sprememba namenske rabe iz območja gozdov v območje nadzemnega pridobivalnega prostora je namreč predvidena na ca 9,24 ha, medtem ko območje predvidene sonaravne

sanacije kamnoloma, kjer bo sanacija združena z izkoriščanjem, obsega ca 2,6 ha gozda. Iz gradiva SD iOPN kamnolom Kmetov Pruh oziroma gradiva, ki je v zvezi s prostorskim aktom dostopen na spletnem strežniku MOP, ni razviden način sanacije predvidene območja širitve pridobivalnega prostora, niti iz gradiva ni mogoče razbrati, ali območje predvidene širitve že vključuje tudi območje potrebno za sanacijo načrtovanega razširjenega območja površinskega kopa.

ZGS je kot nosilec urejanja prostora za področje gozdarstva in lovstva, krajevno pristojen za usmerjanje gospodarjenja z gozdovi in gozdnim prostorom ter za izdelavo strokovnih podlag za gospodarjenje z divjadjo v zadevnem območju urejanja prostora, ter kot nosilec javne gozdarske službe pristojen tudi za posamezne zadeve varstva gozdnega okolja ter varstva in rabe gozdov oziroma gozdnega prostora, preučil zadevno gradivo in svoje strokovne podlage. Po pregledu gradiva osnutka SD iOPN Kmetov Pruh ugotavlja, da predvidene prostorske ureditve niso sprejemljive z vidika gozdarstva. Menimo, da bo imel vplivi izvedbe SD iOPN Kmetov Pruh negativni vpliv na okolje oziroma na gozd in gozdni prostor in funkcije gozda. Z namenom zmanjšanja negativnih posledic posega na gozd in gozdni prostor oziroma na funkcije in vloge gozda, naj se ponovno preuči potreba po izvedbi sanacije v obliki predvideni s projektom "Predlog sanacije kamnoloma Kmetov Pruh" in predvsem pozitivni in negativni učinki le te na okolje. Nastala prepadna stena, ob morebiti potrebnih minimalnih sanacijskih posegih, namreč lahko predstavlja potencialni življenjski prostor različnih vrst živali, hkrati pa z gozdom porasel greben, ki je predviden za izravnavo, predstavlja pomembno barierno cono med bližnjimi stanovanjskimi objekti vzhodno od kamnoloma (varovanje pred hrupom, onesnaženim zrakom). V kolikor je sanacija nujno potrebna zaradi izboljšanja kvalitete prostora oziroma življenjskih razmer, naj se le ta omeji na čim manjšo možno površino, pri čemer naj se morebitna širitev območja površin nadzemnega pridobivalnega prostora omeji zgolj na območje, ki je nujno potrebno za izvedbo sanacije. Ob tem opozarjamo tudi na potrebno uskladitev grafičnega in besedilnega dela Odloka o SD iOPN Kmetov Pruh (1. člen Odloka).

Glede na velikost območja predvidene širitve območja nadzemnega pridobivalnega prostora, ki predvideva krčitev 9,24 ha gozda in s tem pomembnega vpliva posega na funkcije ter vloge predmetnega gozda, kot tudi gozda v neposredni okolici nadzemnega kopa menimo, da bo izvedba SD iOPN kamnolom Kmetov Pruh, pomembno vplivala na gozd oziroma gozdni prostor in funkcije gozda.

Za vsa dodatna pojasnila in informacije smo vam na voljo na zgoraj navedenem naslovu.

Pripravila:

Jana OMEJC, univ. dipl. inž. gozd.
gozd. načrtovalec / gozd. svetovalec I

mag. Viktor MIKLAVČIČ
vodja ZGS OE Ljubljana

VROČITI:

- naslovniku

V VEDNOST:

- Občina Šmarto pri Litiji (andreja.leskovsek@smartno-litija.si)
- RS, MKGP, Sektor za gozdarstvo (marjetka.jost@gov.si),
- ZGS, KE Litija (ke.litija@zgs.si)

